

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 47/2013-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. januára 2013 predbežne prerokoval sťažnosť M. P., Ž., zastúpeného advokátom Mgr. R. K., Ž., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 3 Tos 146/2012-101 z 29. novembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. P. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. decembra 2012 doručená sťažnosť M. P., Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Tos 146/2012-101 z 29. novembra 2012.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

«Uznesením zo dňa 31.10.2012, č. k. 35T/104/2009 Okresný súd Žilina rozhodol, že sťažovateľ sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia určenej mu rozsudkom Okresného súdu Žilina zo dňa 17.07.2009, č. k. 35T/104/2009-38 neosvedčil a sťažovateľovi nariadil výkon trestu odňatia slobody vo výmere štyri mesiace.

Voči tomuto uzneseniu podal sťažovateľ do zápisnice na verejnom zasadnutí dňa 31.10.2012 sťažnosť.

Okresný súd Žilina predložil spis vedený pod č. k. 35T/104/2009 dňa 23.11.2012 Krajskému súdu Žilina na rozhodnutie o sťažnosti odsúdeného proti Uzneseniu Okresného súdu Žilina zo dňa 31.10.2012.

Dňa 27.11.2012 podal sťažovateľ za splnenia zákonných podmienok v zmysle §-u 185 a nasl. zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok (ďalej len „TP“) doplnenie sťažnosti proti Uzneseniu Okresného súdu Žilina zo dňa 31.10.2012, č. k. 35T/104/2009, ktorým podaním bližšie odôvodnil sťažnosť podanú dňa 31.10.2012. Toto podanie bolo Okresnému súdu doručené právny zástupcom sťažovateľa prostredníctvom elektronickej podateľne Okresného súdu Žilina podpísané zaručeným elektronickým podpisom.

Krajský súd Žilina uznesením zo dňa 29.11.2012, č. k. 3Tos/146/2012-101 sťažnosť sťažovateľa zamietol. Následne Okresný súd Žilina podaním zo dňa 12.12.2012 vyzval sťažovateľa na nastúpenie do výkonu trestu odňatia slobody, ktorý bol sťažovateľovi uložený rozsudkom Okresného súdu Žilina zo dňa 17.07.2009 č. k. 35T/104/2009-38. ...

Právny zástupca sťažovateľa po nahliadnutí do súdneho spisu vedeného Okresným súdom Žilina pod č. k. 35T/104/2009 dňa 13.12.2012 zistil, že elektronické podanie sťažovateľa - Doplnenie sťažnosti proti Uzneseniu Okresného súdu Žilina zo dňa 31.10.2012, č. k. 35T/104/2009 sa v súdnom spise nenachádza a teda, že toto podanie, ktorým bola bližšie odôvodnená sťažnosť sťažovateľa zo dňa 31.10.2012, vôbec nebolo predložené Krajskému súdu Žilina, ktorý dňa 29.11.2012 o sťažnosti odsúdeného rozhodol.

K uvedenému došlo z dôvodu na strane Okresného súdu Žilina, keď tento nezabezpečil, aby podanie sťažovateľa zo dňa 27.11.2012 bolo fyzicky založené do predmetného súdneho spisu, napriek tomu že toto mu bolo riadne doručené, resp. ho nepostúpil Krajskému súdu Žilina (ktorému bol v tom čase už predmetný spis postúpený na rozhodnutie o sťažnosti). Vo veci sťažnosti sťažovateľa tak Krajský súd Žilina rozhodoval

na základe neúplného spisového materiálu a neúplných skutkových zistení, pričom aj v odôvodnení Uznesenia zo dňa 29.11.2012, č. k. 3Tos/146/2012-101 poukazuje na skutočnosť, že sťažnosť sťažovateľa nebola bližšie odôvodnená. ...

Sťažovateľ má za to, že vyššie uvedeným postupom súdu bol poškodený na svojich právach, pretože mu súd takýmto postupom znemožnil riadne sa vyjadriť k rozhodnutiu Okresného súdu zo dňa 31.10.2012, č. k. 35T/104/2009, čím mu znemožnil realizáciu práv priznaných mu zákonom, a teda mu odňal možnosť konať pred súdom v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Bez ohľadu na skutočnosť, že predmetný spis Okresného súdu Žilina č. k. 35T/104/2009 bol už dňa 23.11.2012 postúpený Krajskému súdu Žilina, bolo povinnosťou Okresného súdu Žilina, ktorá povinnosť mu vyplýva z ust. §-u 129 a nasl. Vyhl. Ministerstva spravodlivosti SR č. 543/2005 Z. z. Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresne súdy, krajské súdy, Špeciálny súd a vojenské súdy zabezpečiť doručenie podania sťažovateľa zo dňa 27.11.2012 Krajskému súdu do predmetného spisu. Možno predpokladať, že riadne vyjadrenie sa sťažovateľa k argumentácii okresného súdu a prokurátora a doplnenie dôvodov sťažnosti, vrátane predloženia nových dôkazov, by pre sťažovateľa privodilo priaznivejšie rozhodnutie o osvedčení sa v skúšobnej dobe.

Sťažovateľ zastáva názor, že ním vyššie uvedené skutočnosti preukazujú, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a napadnuté rozhodnutie Krajského súdu je postihnuté takými nedostatkami, ktoré by odôvodňovali záver o jeho zjavnej nezákonnosti a v konečnom dôsledku tiež o porušení označených práv sťažovateľa.»

Sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu Žilina sp. zn. 3 Tos/146/2012-101 zo dňa 29.11.2012 porušené bolo.

Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodnutie Krajského súdu Žilina sp. zn. 3 Tos/146/2012-101 zo dňa 29.11.2012 ruší a vec vracia na ďalšie konanie.

Krajský súd Žilina je povinný zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia do troch dní od právoplatnosti vydania rozhodnutia.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy a o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažovateľ v súvislosti s uznesením krajského súdu č. k. 3 Tos 146/2012-101 namietal porušenie svojich základných práv s odôvodnením, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v rozsahu jeho procesných práv.

Ústavný súd vo svojom rozhodovaní vychádza z ústavného princípu subsidiarity svojej právomoci vo vzťahu k všeobecným súdom vyplývajúceho z čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého rozhoduje ústavný súd o individuálnych sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vo veci porušenia ich základných práv alebo slobôd v tých prípadoch, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

V tejto súvislosti ústavný súd opakovane zdôraznil, že trestné konanie od svojho začiatku až po jeho koniec je procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií na ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietať pochybenia znamenajúce porušenie práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (napr. III. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, III. ÚS 75/05, IV. ÚS 76/05).

Ústavný súd zastáva názor, že nie je iba jeho povinnosťou ako súdneho orgánu ochrany ústavnosti zabezpečovať v rámci svojej rozhodovacej právomoci ochranu základných práv a slobôd vrátane rešpektovania záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná. Túto povinnosť majú aj všeobecné súdy ako primárni ochrancovia ústavnosti (napr. III. ÚS 79/02).

Podľa § 34 ods. 1 Trestného poriadku obvinený má právo od začiatku konania proti svojej osobe vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu, a k dôkazom o nich, má však právo odoprieť vypovedať. Môže uvádzať okolnosti, navrhovať, predkladať a obstaráť dôkazy slúžiace na jeho obhajobu, robiť návrhy a podávať žiadosti a opravné prostriedky.

Podľa § 368 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie možno podať proti rozhodnutiu súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak súdom bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Z argumentácie sťažovateľa možno vyvodit' námietku porušenia základného práva na obhajobu a odňatie možnosti konať pred súdom v rozsahu, ako to požadoval.

Za týchto okolností má sťažovateľ právo podať dovolanie proti napadnutému rozhodnutiu ako mimoriadny opravný prostriedok, o ktorom bude rozhodovať Najvyšší súd

Slovenskej republiky. Dovolací súd potom bude povinný skúmať ústavnosť a zákonnosť konania predchádzajúceho podaniu dovolania, a to najmä so zreteľom na dodržanie základných práv a slobôd práv sťažovateľa. Z uvedeného dôvodu je to teda v prvom rade všeobecný súd, ktorý bude oprávnený a povinný rozhodnúť o ochrane základných práv a slobôd, a preto nie je daná právomoc ústavného súdu v tejto veci konať.

Sťažovateľ teda realizáciou svojho práva na obhajobu v priebehu trestného konania vedeného proti nemu má stále možnosť nápravy, ako to je uvedené, preto ústavný súd jeho sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. januára 2013